

Uchwała Nr SO-1/4012/19/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 2 kwietnia 2025 r.
w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu
Miasta i Gminy Mikstat za rok 2024
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku, w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Dymkowska

Członkowie: Małgorzata Łuczak

Dorota Wierzbicka

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Mikstat sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta i Gminy Mikstat za 2024 rok przedłożone tut. Izbie w dniu 25 marca 2025 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na rok 2024 i jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024 – 2030 i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2024 roku.

I. Przedłożone sprawozdanie zostało opracowane w formie opisowo - tabelarycznej.

W sprawozdaniu Burmistrz zawarł informację o zrealizowanych w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej dochodach i wydatkach oraz przychodach i rozchodach budżetu. Zaprezentowano realizację dochodów i wydatków majątkowych, w tym poszczególnych zadań inwestycyjnych. Przedstawiono także realizację dotacji udzielanych z budżetu dla jednostek sektora i spoza sektora finansów publicznych, wykonanie dotacji i wydatków na zadania zlecone, realizację Funduszu Sołeckiego, wykonanie dochodów i wydatków Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W sprawozdaniu wskazano również na przyczyny odchyień w realizacji planowanych kwot dochodów oraz wydatków budżetu, przedstawiono stan zaległości na koniec roku

budżetowego, skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień, umorzeń i rozłożenia na raty.

W sprawozdaniu zawarto także informację dotyczącą planu oraz wykonania dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami komunalnymi.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.) w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy należy ujmować informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2 – 2c ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, wraz z objaśnieniami.

W części opisowej, w ramach poszczególnych podziałek klasyfikacyjnych, przedstawiony został także stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich ujętych w WPF na lata 2024-2030, jednakże nie odniesiono się do wszystkich przedsięwzięć bieżących.

Skład Orzekający wskazuje, że obowiązkowym elementem rocznego sprawozdania jest wskazanie stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich, tj. określenia rzeczywistego stanu ich realizacji, poniesionych wydatków i określenia źródeł finansowania.

Sprawozdanie obejmuje również, w ramach poszczególnych podziałek klasyfikacyjnych, omówienie zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Obowiązek ten związany jest z wydatkami, o których mowa w art. 236 ust. 3 pkt 4 i ust. 4 pkt 1 u.f.p., dotyczy zatem wydatków bieżących i majątkowych budżetu j.s.t. w części związanej z realizacją zadań j.s.t.

Szczegółowość danych o pozyskanych dochodach i poniesionych wydatkach odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej, zatem spełnione zostały wymogi określone przepisami art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutejszej Izbie, za wyjątkiem rozbieżności ujętych w pkt V.

III. 1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że budżet za rok 2024 zamknięto nadwyżką budżetową w wysokości 2.729.459,95 zł przy planowanym deficycie w kwocie 1.713.711,51 zł bowiem:

- a) dochody zrealizowano w kwocie 52.896.681,81 zł, co stanowi 100,15% wielkości planowanej, z tego:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 41.256.606,47 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 11.640.075,34 zł,
- b) wydatki zrealizowano w kwocie 50.167.221,86 zł, co stanowi 91,99% wielkości planowanej, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w wysokości 36.685.966,27 zł,
 - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 13.481.255,59 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych

dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

c) planowane przychody zrealizowano w wysokości 5.307.717,48 zł, co stanowi 148,92% planu, w tym z tytułu:

- nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.202.459,00 zł (158,09%),
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 205.878,48 zł (100%),
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 899.380,00 zł (128,48%).

d) rozchody wykonano w wysokości 1.850.360,00 zł, co stanowi 100,00 % wielkości planowanej, z tego: z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek w kwocie 350.360,00 zł oraz z tytułu środków przekazanych na lokatę terminową w kwocie 1.500.000,00 zł.

Powyższe wielkości są zgodne ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do 31 grudnia 2024 r.

2. Z przedmiotowego sprawozdania, jak również ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” wynika, iż zadłużenie Miasta i Gminy Mikstat na koniec 2024 roku wyniosło 599.020,00 zł, co stanowiło 1,13%, wykonanych dochodów. Są to wyłącznie zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów.

3. Ze sprawozdania Burmistrza, jak i ze sprawozdania Rb-27S (po korekcie nr 2) z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2024 roku wynosiły 974.743,06 zł, w tym zaległości 800.848,58 zł. W sprawozdaniu wskazano (str. 25) na podejmowane działania mające na celu ich wyegzekwowanie. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2023 nastąpił wzrost zaległości o kwotę 41.844,76 zł.

4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 rok wynika, że Gmina posiada wyłącznie zobowiązania niewymagalne w wysokości 1.540.610,38 zł. W sprawozdaniu wskazano jednostki i kwoty oraz z jakiego tytułu zobowiązania te zostały zaciągnięte. Ustalono, iż nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych, jednakże w n/w przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekraczała kwotę planowaną w budżecie:

- o 27.764,59 zł w dziale 801, rozdział 80104, § 4300,
- o 332,60 zł w dziale 852, rozdział 85219, § 4410,
- o 64.990,69 zł w dziale 900, rozdział 90001, § 4300.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania znajdują uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Gminy, ujętych w § 9 i § 10 uchwały Rady Miejskiej w Mikstacie Nr LII/321/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy

na 2024 rok oraz § 4 uchwały Nr LII/320/2023 z dnia 20 grudnia 2023 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Mikstat na lata 2024 – 2030.

5. Wpłaty na rzecz izb rolniczych wykonano na poziomie 1,98 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego. Skład Orzekający wskazuje, że stosownie do art. 35 ust. 2 ustawy o izbach rolniczych odpis na rzecz izb rolniczych wynosi 2% uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego.

6. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej zrealizowano w 100% planowanych wydatków.

7. Skład Orzekający wskazuje, że w dziale 855, rozdział 85502 § 4580 poniesione zostały wydatki związane z zapłatą pozostałych odsetek w wysokości 1.611,92 zł. Na stronie 64 sprawozdania Burmistrz odniósł się do powyższego wydatku.

8. Wydatki na zadania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii zrealizowano w łącznej kwocie 218.045,78 zł. Dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0480) wykonane zostały w wysokości 159.260,97 zł, wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (§ 0270) wyniosły 41.017,18 zł. Kwota planowanych w 2024 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych w wysokości 176.497,09 zł. Burmistrz na stronie 62 odniósł się do niższego wykonania wydatków w stosunku do planu.

Skład Orzekający podkreśla, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 - i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Natomiast w myśl art. 9³ ust. 4 ww. ustawy środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy), gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację

lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.).

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0270 i § 0480), które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 158.729,46 zł, należy zaplanować w przychodach budżetu bieżącego roku (w § 905) i przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach.

9. Dochody uzyskane w rozdziale 90002 związane z finansowaniem gospodarki odpadami komunalnymi zostały wykonane w kwocie 1.849.970,33 zł (w tym § 0490 w kwocie 1.836.403,85 zł). Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2024 roku wynosiły 131.736,64 zł, w tym zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat stanowiły kwotę 98.180,94 zł.

Na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki w kwocie 2.075.886,95 zł (rozdział 90002), w tym na zakup usług 1.916.854,97 zł. Zobowiązania niewymagalne na 31 grudnia 2024 r. związane z gospodarką odpadami, łącznie z paragrafami wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, stanowiły kwotę 75.704,19 zł.

Finansowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie za 2024 rok zamknęło się deficytem w wysokości 225.916,62 zł.

W myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm.) system ten powinien się samofinansować. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi winny więc być skalkulowane w takiej wysokości by pokrywały koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jednakże na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Miejska w Mikstacie na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podjęła dnia 30 października 2024 r. uchwałę Nr VI/36/2024 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2024.

10. Na stronie 21 sprawozdania Burmistrz odniósł się do dochodów z opłat za korzystanie ze środowiska i wydatków poniesionych na ochronę środowiska.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego obrazuje stan majątku, jaki gmina posiada, jego wartość i sposób wykorzystywania, zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody z tego tytułu uzyskiwane przez Gminę. Zatem w ocenie Składu Orzekającego załączona do sprawozdania z wykonania budżetu Informacja o stanie

mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

V. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły omyłki pisarskie np.:

- na stronie 20: w *dziale 855 Rodzina - dochody wykonano w kwocie 3.255.036,60 zł*, a powinno być 3.255.038,60 zł;

- w tabeli *Szczegółowe wykonanie wydatków (...)* w dziale 801, rozdział 80101 § 4010 wykazano plan w wysokości 768.966,00 zł, a powinna być kwota 766.966,00 zł.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający wyraził opinię jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) Barbara Dymkowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.